

§ 4

Yttrande över remiss om betänkandet ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning på grundnivå (SOU 2017:20)

AMN 2017-0080-01.06

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har till arbetsmarknadsnämnden remitterat utbildningsdepartementets betänkande *Ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning på grundnivå (SOU 2017:20)*. Utredningen har arbetat med uppdraget att lämna förslag till ett öppnare och enklare förfarande och berör både frågeställningar om behörighet och urval till högre studier.

Vägledande principer för förslaget har enligt utredningen varit enkelhet, att tillträdet ska värnas, att flera vägar in ger fler chanser och att det ska finnas incitament för att tillträdet blir en strategisk lärosätesfråga.

Förslaget innebär att ett antal nya bestämmelser träder i kraft den 1 januari 2022. Förslagen innehåller bland annat följande:

- Att grundläggande behörigheten ska uttryckas i kompetenser snarare än genom att uttrycka hur kompetenserna kan uppnås.
- Ett nationellt behörighetsprov föreslås för att kunna tillvarata kompetenser hos personer med arbetslivserfarenhet, annan erfarenhet eller utbildning.
- En valideringsprocess ska kunna generera ett meritvärde.
- För särskild behörighet föreslås då utbildningarna ska leda till yrkesexamen eller konstnärlig examen.
- Förändringar gällande urval och fördelning av platser via högskoleprov.
- en förändrad och enklare modell för urval med grund i betyg
Utredningen har kommit fram till att det saknas behov av särskilda, generella urvalsgrunder för sökande med utländska meriter och att det inte heller bör finnas några generella undantag från kravet på svenska.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att inriktningen på arbetet – att förenkla systemet och göra det överblickbart – är positivt och kommer gynna elevernas möjligheter att fatta informerade val. Minskade möjligheter till att förbättra sitt meritvärde genom att göra prövningar kan dock minska incitamenten att göra en nystart i livet på ett sätt som inte harmoniserar med tankar om att vuxenutbildningen ska möjliggöra för en ny karriärväg som kan innefatta högre studier.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 4 maj 2017.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avcı (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande.

Utländska kompetenser som kommer till Sverige måste fortsatt verifieras och testas innan de kan anses likvärdiga svenska betyg och diplom.

Det måste finnas minimikrav för att antas till högskolestudier. Man bör inte endast utgå från vilka som har bäst förutsättningar när man antar studenter till utbildningar. De måste bedömas kunna klara av studierna och därför bör man utgå från minimikrav.

Det måste premieras att gå klart gymnasiet på utsatt tid så att studenter inte lockas att dra ut på sina studier i onödan. Därför bör det finnas goda incitament att studera färdigt på utsatt tid. Samtidigt ska de som inte klarat detta fortsatt ha chans att läsa upp och komplettera betyg, men det får inte ske på bekostnad av dem som har gjort rätt från början.

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

Utländska kompetenser som kommer till Sverige måste fortsatt verifieras och testas innan de kan anses likvärdiga svenska betyg och diplom.

Det måste finnas minimikrav för att antas till högskolestudier. Man bör inte endast utgå från vilka som har bäst förutsättningar när man antar studenter till utbildningar. De måste bedömas kunna klara av studierna och därför bör man utgå från minimikrav.

Det måste premieras att gå klart gymnasiet på utsatt tid så att studenter inte lockas att dra ut på sina studier i onödan. Därför bör det finnas goda incitament att studera färdigt på utsatt tid. Samtidigt ska de som inte klarat detta fortsatt ha chans att läsa upp och komplettera betyg, men det får inte ske på bekostnad av dem som har gjort rätt från början.